

STARTEN MET EEN RISICOANALYSE

Elke werkgever moet in zijn onderneming of instelling een beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk uitbouwen. Dit beleid heeft in eerste instantie tot doel arbeidsongevallen en beroepsziekten te voorkomen.

Deze aanpak staat maakt deel uit van het 'dynamisch risicobeheersingssysteem' dat iedere werkgever volgens het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers dient in te voeren.

Bij het opzetten van zijn preventiebeleid dient er rekening gehouden te worden met de hiërarchie van preventiemaatregelen. Dit kan men op de volgende manier definiëren:

- Primaire preventie: bestrijden bij de bron
- Secundaire preventie:
 - collectieve bescherming
 - persoonlijke bescherming
- Tertiaire preventie: noodmaatregelen en eerste hulp

Voor die risico's die niet aan de bron kunnen geëlimineerd worden (primaire preventie), zal elke werkgever preventiemaatregelen moeten bepalen op grond van een analyse van de risico's, rekening houdend met:

- de aard van de activiteiten
- de specifieke risico's eigen aan bepaalde groepen werknemers
- de betrokken groepen die aan de risico's blootgesteld kunnen worden (eigen personeel, maar ook interimkrachten, bezoekers, leveranciers,...)

DE RISICOANALYSE

Een risicoanalyse bestaat uit het bestuderen van de blootstelling van werknemers aan gevaren en risico's op de werkplek. Deze analyse geldt voor alle niveaus, vanaf de organisatie in zijn geheel tot het individu, gaande over alle werkgroepen en functies.

Een risicoanalyse bestaat uit het bestuderen van de blootstelling van werknemers aan gevaren en risico's op de werkplek. Deze analyse geldt voor alle niveaus, vanaf de organisatie in zijn geheel tot het individu, gaande over alle werkgroepen en functies.

Risico of gevaar ?

Voor die risico's die niet aan de bron kunnen geëlimineerd worden (primaire preventie), zal elke werkgever preventiemaatregelen moeten bepalen op grond van een analyse van de risico's, rekening houdend met:

- de aard van de activiteiten
- de specifieke risico's eigen aan bepaalde groepen werknemers
- de betrokken groepen die aan de risico's blootgesteld kunnen worden (eigen personeel, maar ook interimkrachten, bezoekers, leveranciers,...)

Algemeen bestaat een risicoanalyse meestal uit drie verschillende fasen:

1. Inventarisatie: de identificatie van gevaar: olijsten van de mogelijke oorzaken van ongevallen en identificeren van de blootgestelde personen.
2. Analyse: het opsporen en registreren van de risico' die aanwezig kunnen zijn op de werkplek. De evaluatie van risico's: geeft de mogelijkheid om de risico's te klasseren volgens graad van belangrijkheid
3. Definiëren van preventiemaatregelen en opstellen van een actieplan

Zoals bij ieder actieplan volgt ook deze analyse de stappen uit de Deming-cirkel, gekend uit het kwaliteitsbeheer. Regelmatige opvolging en bijsturing van de acties zijn dan ook cruciaal om tot een dynamisch systeem te komen.

De eindverantwoordelijkheid wat betreft de risicoanalyse berust krachtens de wetgeving bij de werkgever. De werkgever is verantwoordelijk voor het opstarten van de risicoanalyse, het uitvoeren van de risicoanalyse en het updaten van de risicoanalyse.

IN DE PRAKTIJK

De FOD Werkgelegenheid stelt in zijn publicatie over de risicoanalyse verschillende methodes voor die op de veiligheid zijn gericht. Die brochure is beschikbaar op de website van de FOD Werkgelegenheid <http://www.werk.belgie.be/publicationDefault.aspx?id=3732>

Déparis/Sobane

De SOBANE-strategie omvat vier tussenniveaus: Screening (opsporing), OBServatie, ANalyse en Expertise.

De website www.sobane.be biedt op zeer volledige wijze toelichting bij de SOBANE-strategie, haar verschillende niveaus en de inhoud van de voorgestelde tools. De verschillende tools zijn op die website beschikbaar en kunnen worden vervolledigd en aangepast volgens de noden van de preventieadviseur en de werkelijkheid van het terrein waarmee hij of zij wordt geconfronteerd. Opsporingstools per sector

De Déparis-gidsen (SOBANE) maken het mogelijk om het geheel van een arbeidssituatie op een participatieve manier te benaderen, op basis van de reële arbeidsactiviteit, teneinde acties te bepalen waardoor de arbeidsomstandigheden kunnen worden verbeterd. De gidsen zijn beschikbaar op de Sobane website, in de rubriek Tools > Opsporing per sector

Kinney

Een veel gebruikte methode is de “Kinney-methode”, genoemd naar de auteur ervan. Het risico is het product van drie factoren: de waarschijnlijkheid, de blootstelling en de gevolgen van het risico. Voor elke factor worden een aantal referentiesituaties bepaald.

Door de drie factoren te vermenigvuldigen krijgt men een cijfer voor het risico. Als men de “waarden” van de verschillende risico’s van een arbeidssituatie kent, kan men ze rangschikken en de grootste het eerst aanpakken.

$$R = W * B * E$$

Als men een risico heeft geïdentificeerd, dan kunnen men verschillende maatregelen treffen om dat risico te verminderen.

Bij het uitvoeren van deze methode is het van groot belang dat:

- Deze participatief uitgevoerd wordt, in samenwerking met de betrokken medewerkers, maar vooral om subjectieve interpretaties van bepaalde gevaren te verminderen
- Er een correcte interpretatie van de resultaten gebeurt om te vermijden dat belangrijke risico’s die een heel zware impact kunnen hebben te laag op de prioriteitenlijst komen te staan doordat de waarschijnlijkheid en/of de blootstelling als zeer laag ingeschat worden.

Oira (Online Interactive Risk Assessment) voor kleine ondernemingen

De OIRA-tools kunnen kleine ondernemingen helpen om een risicoanalyse uit te voeren en preventieacties te bepalen. Het wordt ontwikkeld en onderhouden door het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk (EU-OSHA) van de Europese Unie dat voorlichting geeft over veiligheid en gezondheid op het werk.

Er zijn ondertussen reeds een heel aantal sectorspecifieke OIRA opgesteld.

Meer informatie is beschikbaar op de website van het OIRA project <https://oiraproject.eu>

Bijkomende info :

FOD WASO : <http://www.werk.belgie.be/home.aspx>

Beswic : Belgisch kenniscentrum over welzijn op het werk <http://www.beswic.be>

Oira : <https://oiraproject.eu>

Wettelijke referenties :

KB van 27.03.1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk (Art.3,7, 8 en 9).

Wenst u ondersteuning ?

CESI houdt zich ter uwer beschikking om zijn klanten te ondersteunen met de invoering van een preventie- en welzijnspoliteik op het werk.

Aarzel niet om contact te nemen met: risicobeheer@cesi.be